

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:

G. J.

Cím:

**A fuvarosok életétől a budai szőlőkig
feldolgozták Budapest történetét**

244

A főváros néprajzi pályázatának eredménye

Forrás:

Magy. Szemle

1854. N. 23.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tárgy:

39 (078.7)

Hely:

Idő:

1854. 4

Személy:

Helyszám:

Közp.

A nyáron a fővárosi tanács pályázatot írt ki Budapest néprajzi adatainak feldolgozására. A fővárosi tanács nemcsak a tudósokat kérte fel az adatok összegyűjtésére és feldolgozására, hanem be akarja vonni ebbe a szép munkába Budapest lakóinak minden rétegét.

Az első ilyen néprajzi pályázat igen nagy érdeklődést keltett a lakosság körében. A pályázat eredményességét igazolja, hogy a fővárosi tanács majdnem kétszeresére emelte fel az eredetileg kitűzött pályadíjak összegét.

A lektorok és zsűritagok hetekig tartó munkája után, a napokban került sor a pályázat eredményének kihirdetésére és a jutalmak kiosztására. Haán György, a fővárosi tanács népművelési osztályának vezetője nyitotta meg az ez alkalomra összehívott értekezletet, majd Ortutay Gyula egyetemi tanár, a néprajzi bizottság elnöke hirdette ki a zsűri határozatát. A bizottság 14 pályaművet érdemesített díjazásra, több pályamű szerzőjét dicséretben és könyvjutalomban részesítette.

Szabó Mátyás megírta a budapesti XI. kerületi fuvarosok életét az utolsó 50 évben. A

fuvarosok életének nemcsak mesterségbeli történetét dolgozta fel, hanem bemutatja a demográfiai, gazdasági és társadalmi adatokat is. Értékes munkájáért 1500 forint pályadíjat kapott. Bodgál Ferenc, a cinkotai kovácsok történetét írta meg és foglalkozik írásában a patkoló és lógyógyító módszerekkel is. A pályaművet 900 forinttal jutalmazták. Ungvárszki Pál egy életrajz keretében visszaemlékezészerűen dolgozta fel a pesti asztalosság történetét, az ínaséveket, a vándorlást, a bérharcoltat, a politikai küzdelmeket. Ezt a munkát 800 forinttal jutalmazta a bírálóbizottság. Tauszig Béla »Mesék a külső Váci útról« című munkájában novellaszerűen festett képet a múlt századvégi Angyalföldről. Tiborc Zsigmond a budapesti munkások kultúrmozgalmairól írt érdekes dolgozatot. Munkája, amely az 1867—1900 közötti adatokat tartalmazza, rendkívül hasznos a munkáskultúra ismertetése szempontjából. Gaál Lajos a vargamesterek, legények, inasok életéről és szokásairól tárt fel ismeretlen adatokat a pest-budai varga-céh idejéből. Ezeket a műveket a bírálóbizott-

ság egyenként 500 forint pályadíjban részesítette.

Nagyon érdekes Boros Marietta munkája, aki a nagybudapesti és pestkörnyéki paradicsomkultúra gazdasági és néprajzi vizsgálatával foglalkozik. Ezt a munkát 1500 forinttal jutalmazták. Andrásfalvi Bertalan a budai szőlőművelést, fővárosunk egykori nevezetességét dolgozta fel hiteles adatokkal. Amíg a filoxera tönkre nem tette, a szőlőművelés volt fővárosunk világhírű gazdasági ágazata. A pályaművet 1000 forintos jutalommal tüntették ki. Simon Ferenc Píliszentkereszt népi gazdálkodásáról írt pályamunkát. Földes László a budapesti szemégyűjtőtelepen kialakult társadalmi csoportról írt igen érdekes szociográfiát. E két utóbbi pályaművet szintén 500—500 forinttal jutalmazták.

Figyelemre méltó dr. Afra János monográfiája, amely Soroksár múltját és jelenét öleli fel. A szerző 1500 forintos pályadíjat kapott. Sinkovics Istvánné Rákoskeresztúr életéről írt igen érdekes, sokoldalú szempontokat megvilágító falumonográfiát. A munka 700 forintos jutalomban részesült. Bakros László a XV. kerület néprajzát dolgozta fel főként néprajzeleti szemszögből és

munkájához sok fényképet és rajzot mellélt. Ez a mű is 700 forint pályadíjban részesült. Egy pestimrei munkaközösség Pestimre társadalomrajzát dolgozta fel igen kimerítően, nagy igénnyel 700 forint jutalmat kaptak.

A dicséretben és könyvjutalomban részesített pályamunkák között is sok érdekes tárgyú pályamű szerepelt. Tillesch Nándor például feldolgozta a pesti kolásosok és cigányok titkos írásjeleit. Borsi Darázs József különböző budai népszokások emlékeit írta meg munkájában. Dr. Fábián Ferenc Pestlőrinc néprajzi történetét írta meg összefoglalóan. Tiborc Zsigmond, aki egyik pályamunkájáért pénzzutalmat kapott, a hatvan évvel ezelőtti gyermekjátékokról és gyermekszórakozásokról írt másik munkájáért dicséretben részesült. Vincze György igen érdekesen írta meg a budapesti MÁVAG kazánműhelyének történetét. Nyേശ István az angyalföldi szögverőkről írt munkájáért kapott dicséretet.

A néprajzi pályázat eredményén felbuzsultva a fővárosi tanács már a jövő év elején újabb hasonló pályázatot hirdet.

G. J.

—14806/51